

Malin Ekblad

Kommunstyrelsen

malin.ekblad@trelleborg.se

Remittering av slutbetänkandet Förbättrat skydd för totalförsvaret (SOU 2019:34)

I den nationella säkerhetsstrategin aviserar regeringen en översyn om vilka författningsändringar som kan behöva göras för att bättre tillgodose statens behov av att kunna värna totalförsvarets intressen på olika områden i samhället. En parlamentariskt sammansatt kommitté ska därför kartlägga det regelverk som syftar till att skydda totalförsvarsverksamhet mot yttre hot. Utifrån kartläggningen ska kommittén analysera befintligt regelverk och bedöma om det finns behov av författningsåtgärder vad gäller ansvarsförhållandet mellan staten, kommunerna och enskilda.

Kommittén överlämnar slutbetänkandet *Förbättrat skydd för totalförsvarsverksamhet* (SOU 2019:34).

Beredning

De huvudsakliga förslagen i korthet i slutbetänkandet är följande:

1. *Ett statligt kontrollsystem införs med möjlighet för staten att granska och ytterst villkora eller förbjuda överlåtelse och upplåtelse av utpekad egendom som är av väsentligt intresse för totalförsvaret. Det gäller hamnar, flygplatser och fastigheter i områden med geografiska förhållanden av väsentlig betydelse för det militära försvaret. Det införs också ett krav på att fysiskt skyddade anläggningar som inrättats för behov inom civilt försvar endast får avvecklas, överlåtas eller upplåtas av en kommun eller ett landsting efter medgivande från staten.*

Trelleborgs kommun har en positiv grundinställning till att staten skall kunna granska och förbjuda överlåtelse av utpekad egendom som är av betydelse för totalförsvaret. Inom staten är det av vikt att detta mandat läggs hos Försvarsmakten eller Säkerhetspolisen då dessa myndigheter har särskilt ansvar för Sveriges säkerhet.

När det gäller hamnar, flygplatser och fastigheter i områden med geografiska förhållanden av väsentlig betydelse för det militära försvaret är det av vikt att en djupgående analys görs över vilka objekt som kan bli aktuella att förbjuda överlåtelse av. Det är väsentligt att ett ingripande beslut kommuniceras tidigt till berörd kommun. Om statens förbud inskränker på en kommuns utveckling eller om en kommuns förväntade intäkter minskar som en konsekvens av en inställd försäljning av exempelvis en kommunal hamn eller flygplats är det väsentligt att

staten täcker upp för denna förlorade intäkt ekonomiskt. Förslagsvis köper staten aktuell hamn, flygplats eller fastighet av den berörde kommunen.

Det nya kravet om att fysiskt skyddade anläggningar som inrättats för behov inom civilt försvar inte får avvecklas, överlåtas eller upplåtas utan medgivande från staten ställer sig Trelleborgs kommun bakom. Trelleborgs kommun anser att det behöver klargöras vilken statlig myndighet som skall ha detta mandat. Förslagsvis blir det Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Försvarsmakten. Även här behöver staten genomföra en djupgående analys över vilka anläggningar som behövs ut ett totalförsvarsperspektiv, användningsområde och tillhörighet. Om staten beslutar att kommuner och landsting inte kan avveckla skyddade anläggningar för civilt försvar behöver staten rikta särskilda ekonomiska medel till kommuner och landsting till renovering, drift och underhåll för anläggningarna.

2. *Det införs en generell uttrycklig skyldighet i lag för kommuner och landsting att beakta totalförsvarets krav i sin verksamhet.*

Trelleborgs kommun anser att denna formulering är otydligt utformad och kan vara svårt för en kommun att leva upp till om den inte är tydligare utformad. Om en generell skyldighet skall införas i lag som innebär att totalförsvarets krav skall beaktas behöver det anges mer vad som skall beaktas med tanke på den bredd av verksamheter som finns inom kommuner och landsting.

3. *Staten genom länsstyrelsen ges en utökad möjlighet att tillvarata totalförsvarets intressen i den fysiska planeringsprocessen*

Med tanke på den betydelse som uppbyggnaden av det nya totalförsvaret har för hela samhället anser Trelleborgs kommun att totalförsvarets intresse bör tillvaratas tidigt i planeringsprocessen och därmed redan inom den kommunala fysiska planeringen. Länsstyrelsen har en granskande roll inom den fysiska planeringen och kommer därmed in betydligt senare i planeringsprocessen, vilken kan fördröja planeringsarbetet. Trelleborgs kommun anser att en tidig samverkan mellan kommunen och länsstyrelsen är nödvändigt om totalförsvarets intressen skall kunna tillvaratas på bästa sätt inom den fysiska planeringsprocessen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta

- Att anta yttrandet som sitt eget.
- Att ställa sig bakom ordförandebeslut att godkänna yttrandet

Skickas till

Svar ska vara skickat senast 15 november till

Fo.remissvar@regeringen.se

Diarienummer Fö2019/00661/RS